

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет іноземної філології

Кафедра романської філології

СИЛАБУС

навчальної практики

ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНА ФОНОЛОГІЧНА

підготовки

бакалавра

спеціальності

035 Філологія

освітньо-професійної програми

Мова і література (французька). Переклад

Луцьк - 2023

Силабус практики «Практика навчальна фонологічна» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (французька). Переклад».

Розробник: **Мамосюк Олена Сергіївна**, доцент кафедри романської філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Мартинюк О. М.).

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри романської філології протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри: (Станіслав О. В.).

I. ОПИС ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ФОНОЛОГІЧНОЇ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Форма навчання: денна	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад	Навчальна
		Рік навчання: 1-ий
Кількість годин/кредитів 120 / 4	Бакалавр	Семестр: 1-ий
		Самостійна робота: 112 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: залік

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Мамосюк Олена Сергіївна	Хайчевська Тетяна Миколаївна
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент	-
Посада	Доцент кафедри романської філології	Старший викладач кафедри романської філології
Контактна інформація	mamosyuk@vnu.edu.ua Корпус № 3 (А), каб. 224А	khaichevska.tetiana@vnu.edu.ua Корпус № 3 (А), каб. 224А
Терміни практики	Протягом семестру (2-15 т.).	

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація практики. Практика навчальна фонологічна є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки філолога-перекладача і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами під час вивчення вступного корективного фонетико-орфографічного курсу французької мови, набуття та вдосконалення практичних навичок і умінь, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку. Практика передбачає безперервність і послідовність її проведення для одержання потрібного обсягу практичних умінь, знань і навичок здобувачами вищої освіти. *Предметом* практики є процес формування у здобувачів освіти необхідних теоретичних та практичних основ для коректного розуміння фонологічної будови французької мови. *Об'єкт* – фонетична система французької мови.

2. Пререквізити. Для оптимального проходження та складання заліку з «Практики навчальної фонологічної» здобувачам освіти необхідно мати базові знання з французької мови, практичної фонетики, а також загальні мовознавчі знання.

Постреквізити. Знання, навички та вміння, отримані під час проходження практики, можуть бути використані для подальшого вивчення французької мови, оскільки сприятимуть формуванню правильної артикуляції та ритміко-інтонаційної вимови, застосовуванню на практиці у подальшій комунікації, а також для проходження практики навчальної лексикографічної.

З метою успішної реалізації завдань освітнього компонента та досягнення програмних результатів, передбачених навчальною фонологічною практикою, застосовуються такі *методи* навчання: інструктаж, консультування, рецептивний, репродуктивний, методи самоконтролю та самооцінки.

3. Мета і завдання практики. *Метою* практики навчальної фонологічної є формування у здобувачів освіти необхідних компетентностей, достатніх для оволодіння основами фонетичної будови сучасної французької мови, її комунікативних і територіальних особливостей вимови та навичок літературної французької вимови, необхідних для свідомого професійного володіння французькою мовою.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення наступних завдань:

- засвоєння здобувачами термінологічного апарату фонології / фонетики, необхідного для аналізу звукової будови мови; систематизація фонетичної теорії, засвоєної студентами під час вивчення вступного корективного фонетико-орфографічного курсу французької мови;

- вдосконалення вимови звуків французької мови, як ізольовано, так і в мовленнєвому потоці;

- вдосконалення умінь та навичок правильного відтворення та вживання у мовленні (підготовленому, напівпідготовленому та непідготовленому) основних інтонаційних моделей;

- ознайомлення з соціальними, територіальними й діалектними варіантами французької вимови, інтонаційними особливостями, артикуляційною характеристикою французьких голосних та приголосним фонем.

4. Результати навчання (компетентності). Проходження здобувачами вищої освіти навчальної фонологічної практики формує такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах та регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 22. Дотримуватися у навчальній та/або професійній діяльності принципів академічної доброчесності, професійно-етичних, моральних і культурних норм через усвідомлення загальнолюдських і національних цінностей, формування власної національної гідності та активної громадянської позиції.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Таблиця 3

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Складання індивідуального плану роботи здобувача. Планування роботи на семестр.
2. Ознайомлювальний	Знайомство з обладнанням фонолабораторії. Знайомство з документацією, яку потрібно буде оформити.
3. Основний	Робота з аудіо та відео матеріалами Оформлення пам'ятки правил вимови та читання (з виключеннями). Складання словника вивчених слів. Підготовка аудіозаписів власного читання. Підготовка до фонетичного тесту.
4. Підсумковий	Представлення пам'ятки правил вимови та читання (з виключеннями). Представлення словника вивчених слів. Презентація аудіозаписів власного читання. Написання фонетичного тесту. Оформлення документації. Підведення підсумків практики.

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Робота з аудіо та відео матеріалами.
- Оформлення пам'ятки правил вимови та читання (з виключеннями).
- Складання словника вивчених слів.
- Аудіозаписи власного читання.
- Підготовка до фонетичного тесту.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Таблиця 4

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка: <ul style="list-style-type: none">– знання загальних відомостей про фонетичну систему французької мови;– володіння правильною вимовою звуків французької мови.– знання про ритмічні групи, явища елізії та асиміляції.	10
2. Оцінювання процесу проходження практики: <ul style="list-style-type: none">– робота з аудіо та відео матеріалами;– формування документації (оформлення пам'ятки правил вимови та читання (з виключеннями), складання словника вивчених слів.)	20
3. Оцінювання звітної документації: <ul style="list-style-type: none">– пам'ятка правил вимови та читання (з виключеннями);– словник вивчених слів;– аудіозаписи власного читання;	40
4. Захист практики (фонетичний тест).	30
Разом	100

Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених силабусом практики, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до керівника за консультаціями у разі потреби.

На початку проходження практики *керівник повинен* ознайомити здобувачів з метою і завданнями практики; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з принципами академічної доброчесності.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо), здобувач може оформити індивідуальний план і проходження практики у такому разі відбувається за погодженням графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3ZmadtD>).

Оцінювання знань і вмінь здобувачів з практики навчальної фонологічної базується на основі Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bitly.ws/UW93>) та на основі Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bitly.ws/Ud2r>) та здійснюється на основі результатів поточного контролю знань здобувачів.

При проходженні практики здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до силабусу, що включають відвідування консультацій та самостійну роботу (опрацювання інформаційних джерел та літератури, прослуховування та запис аудіозаписів, перегляд відеоматеріалів, виконання фонетичних завдань, підготовка до

фонетичних тестів, виконання тестових завдань, оформлення пам'ятки правил вимови та читання, складання словника вивчених слів).

Усі види діяльності здобувача, вказані у силабусі практики навчальної фонологічної, підлягають оцінюванню за 100-бальною шкалою.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3TeLFIF>) та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3RiOUFR>), згідно з якими здобувач зобов'язаний самостійно виконувати навчальні завдання, поточного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), вказувати джерела, якими послуговувався, додавати їх опис до кожного виду роботи, не поширювати та не копіювати авторські матеріали, не вдаватися до обману та списування, повідомляти куратора академічної групи у разі виявлення порушень етики академічної доброчесності та випадків (само)плагіату, необ'єктивного оцінювання результатів роботи здобувачів чи/та хабарництва.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Організація практики дозволяє здобувачеві бути мобільним і гнучким в (само)організації навчання. Виконані завдання обговорюються на консультації або відправляються на електронну пошту, зазначену в силабусі. У разі змішаного (дистанційного) навчання – використовуються платформи Zoom та Office 365 для забезпечення освітнього процесу. Перескладання фонетичного тесту відбувається лише за наявності поважних причин (напр., лікарняний лист, академічна мобільність тощо). Усі види робіт поточного контролю, що підлягають до-, пере- чи складанню поза графіком і термінами, передбаченими на їх виконання, оцінюються у 80-процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи. Заборгованість повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку заліково-екзаменаційної сесії.

У разі здобуття студентом навичок і умінь у неформальній та/або інформальній освіті порядок і процедура їх визнання регламентується відповідним Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3WUSIPu>). Згідно з цим положенням здобувачам можуть бути зараховані результати такого навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 6 кредитів за навчальний рік) до початку вивчення освітнього компоненту.

Здобувач, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<https://bitly.ws/ZS5E>). Знання, уміння, компетентності здобувачів оцінюються представниками підприємства (де здобувач набуває певної кваліфікації на основі договору) та викладачем університету.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#)).

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку, що полягає в оцінюванні результатів виконання всіх видів діяльності під час проходження практики здобувачем протягом семестру. Підсумкова оцінка становить сумарну кількість балів у відповідності до етапів та їх змісту.

Якщо підсумкова оцінка (бали) за проходження практики становить не менше 60 балів, то, за згодою здобувача, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка за

проходження практики. Така оцінка виставляється у день проведення заліку за умови обов'язкової присутності здобувача.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг здобувач повинен скласти залік. Структуру, питання та критерії оцінювання заліку викладач повідомляє не пізніше, ніж за 2 тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які не склали залік, повинні перескласти його. Перескладання заліку відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється деканатом факультету. Підсумковий контроль успішності здобувачів проводиться один раз на рік під час заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Підсумковий рейтинговий бал оцінюється за 100-бальною шкалою. Набрана кількість балів записується в залікову відомість та індивідуальний план здобувачів.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Питання, що виносяться на залік:

1. Органи мовлення. Активні й пасивні органи мовлення.
2. Відмінність між звуком і фонемою. Кількість фонем у французькій мові.
3. Відмінність між французькими й українськими голосними.
4. Відмінність між французькими й українськими приголосними.
5. Основні принципи класифікації французьких голосних звуків.
6. Голосні звуки переднього ряду, їхня характеристика.
7. Голосні звуки заднього ряду, їхня характеристика.
8. Довгота голосних.
9. Основні принципи класифікації французьких приголосних звуків.
10. Артикуляція дзвінких і глухих приголосних.
11. Німі приголосні.
12. Аспірація.
13. Палаталізація.
14. Асиміляція. Види асиміляції.
15. Наголос. Види наголосу.
16. Поняття про склад. Складоутворення і складоподіл.
17. Типи складу.
18. Правила читання різних типів складу.
19. Інтонія. Складові інтонації.
20. Ритм французької мови. Поняття про ритмічну групу.
21. Поняття про синтагму. Складові синтагми.
22. Основні типи тонів у французькій мові.

23. Інтонанційне оформлення наказових речень.
24. Інтонанційне оформлення розповідних речень.
25. Інтонанційне оформлення питальних речень.
26. Інтонанційне оформлення звертання у різних позиціях в реченні.
27. Інтонанційне оформлення вставних слів.
28. Інтонанційне оформлення обставини місця і часу.
29. Інтонанційне оформлення слів автора.
30. Зв'язна вимова звуків у мовленні. Зміни звуків у мовленнєвому потоці. Асиміляція, елізія.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основний перелік:

1. Мамосюк О. С. L'utilisation des stratégies de communication lors d'interactions orales en langue étrangère (A1+). Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 50 с.
2. Miquel C. Communication Progressive du Français. 2e Édition Débutant. Paris : CléInternational, 2018. 143 p.
3. Mofati B., Mofati S. La phonétique française : enrichissez votre diction en français. Kindle Edition. 2022. 38 p.
4. Motron A-CI. Phonétique Progressive du Français. 2e Edition Débutant. Paris : Clé International, 2018. 144 p.

Додатковий перелік:

5. Boltanski J-E. Nouvelles directions en phonologie. Paris : Presses universitaires de France, 2019. 192 p.
6. Cadre Européen Commun de Référence pour les langues. Apprendre, enseigner, évaluer. Paris : Conseil de l'Europe, 2021. 185 p.
7. Carton F. Introduction à la phonétique du français. Paris : Bordas, 2019. 250 p.
8. Duchet J. - L. La phonologie. Paris, 2020. 127 p.
9. Kramersch C. Interaction et discours dans la classe de langue. Paris : Didier, 2021. 191 p.

Інтернет-ресурси:

10. <https://apprendre.tv5monde.com/fr/aides/lalphabet-phonetique-international-api-1>
11. <https://www.podcastfrançaisfacile.com/apprendre-le-français/phonetique-en-français>
12. <https://www.phonetique.ca/index.html>
13. <https://www.lepointdufle.net/p/phonetique.htm>